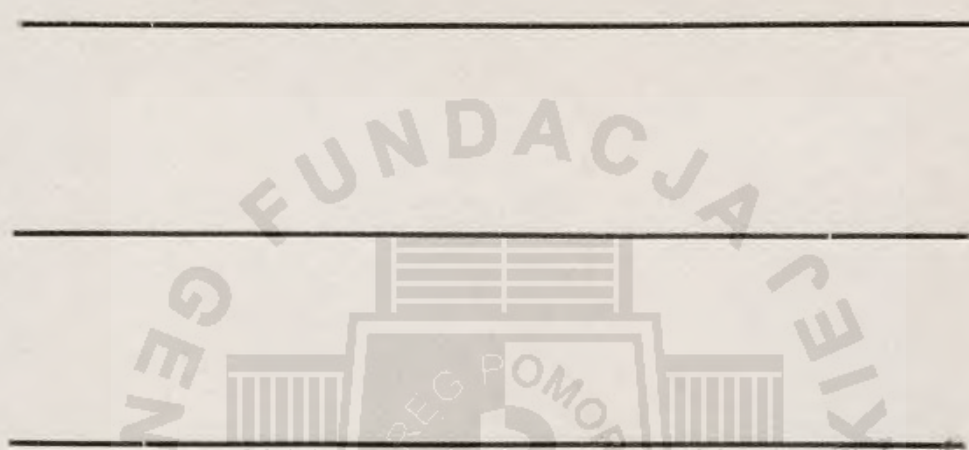


FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ  
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej  
oraz Wojskowej Służby Polek  
Toruń ul. Tadeusza Kościuszki 183, tel. 0048 56 65 22 186  
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

# MEMORIAL

Generał Marii Wittek

A. Rojalski oprac. © 2015



Adres: Lewoc Witold  
95-004 ŁÓDŹ  
ul.

AK  
Wilno  
Hedona

WNUKOWSKA Helena

p.s. "Hekuba"<sup>4</sup>

1519/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 1519/168k

KIRUKOWSKA Helena Aldona

ps. Hekuba

**I. Materiały dokumentacyjne**

I/1 – relacja właściwa ✓ K.1. s. 2

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

**II. Materiały uzupełniające relację**

**III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):**

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

**IV. Korespondencja** ✓ K.1. s. 1

**V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]** ✓

**VI. Fotografie** ✓

## I/1 Relacja

Relacja Wniekouskiej Heleny Ardony ps. Hekuba AK Okr. Augustów  
Okr. Białystok spisał Witold Lewoń, Łódź, dn. 17 I 1999r  
podpis własnoręczny, pieczęć SZYAK Okr. Łódź, Koło Białystok  
mps. Gł. K. I. S. 1-2



R e l a c j a

B.

WNUKOWSKA Helena Aldona

ps. "Hekuba"

ur. 27 maja 1926 r. w Grodnie

córka Andrzeja i Walerii z Biernackich.

Relacjonuje: Witold Lewoc, zam. ul.  
tel.

94-004 Łódź,

Wykształcenie: uczennica szkoły średniej ogólnokształcącej.

Po zajęciu Grodna przez wojska sowieckie wysiedlona z rodzicami i rodzeństwem w latach 1939 - 1941 do Ostrowia - miejsca pochodzenia rodziców, gmina Lipsk n/Biebrzą, powiat Augustów, woj. białostockie.

Do Armii Krajowej wstępuje prawdopodobnie w 1942 r. i zostaje łączniczką: w kierunku wschodnim - do obwodu Sokółka i okręgu Białystok - przez Wiktora Wiśniewskiego ps. "Huszcz" w Kamiennej Nowej; w kierunku zachodnim - do k-ta Obwodu Augustów i do obozu partyzanckiego "Dęba" /Michał Fiłon/ - przez Witolda Lewoca ps. "Brzozak" w Jastrzębnej II; w kierunku północnym - do obozu partyzanckiego "Zajaca" /Antoni Dąbrowski/ - przez Stanisława Biernackiego ps. "Wiraz" w kolonii Ostrowie.

Podlegała "Mszarskiemu" /Stanisław Trochimowicz/ Komendantowi Służby Ochrony Powstania/SOP/ Rejonu IV AK Lipsk n/Biebrzą, na Placówce Lipsk n/B.

W 1943 r. opiekuje się, żywi i leczy swego brata Pawła Rajmunda ps. "Wilczek" rannego w potyczce z żandarmerią niemiecką w Sokolim Lesie i ukrywającego się w pobliskim szałasie "Mszarskiego" w bagnie ostrowiańskim, późniejszego partyzanta, represjonowanego przez NKWD.

./.

Po rozwiązaniu Armii Krajowej nadal pełni swe obowiązki w istniejącej siatce łączności Armii Krajowej Obywatelskiej i Delegatury Sił Zbrojnych.

Zostaje aresztowana w lipcu 1945 r. przez NKWD w czasie wielkiej obławy przeciwko członkom i sympatykom Armii Krajowej, przeprowadzonej na terenie obwodów AK augustowskiego, suwalskiego i częściowo sokólskiego. Po aresztowanych około 600 osobach, w tym po Helenie Wnukowskiej, zaginął ślad.

Współtowarzysze broni "Hekuby" uszli z obławy z życiem, uciekając i kryjąc się. Wiraż" ujawnił się w 1947 r., "Brzozak" ukrywał się do 1956 r.

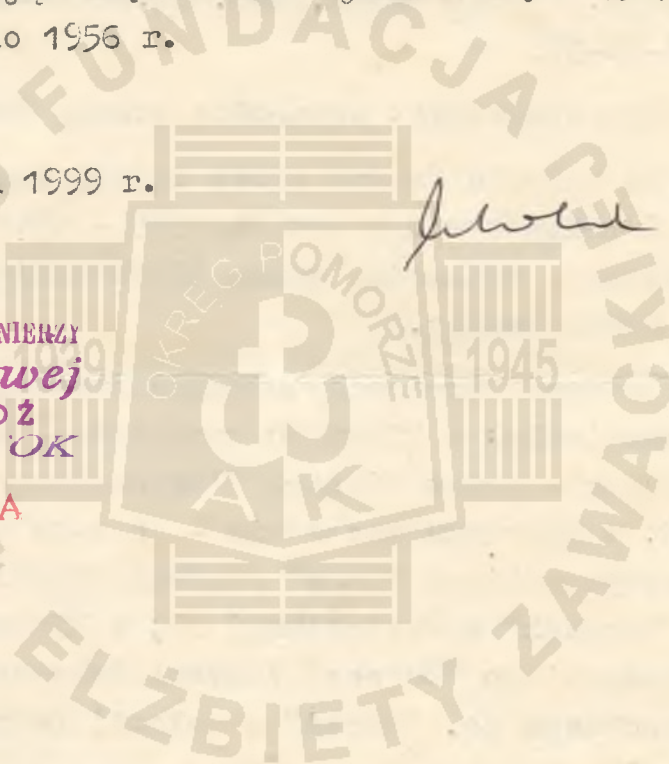
Łódź, dnia 17 stycznia 1999 r.

*Janina Cese*

SWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY  
*Armii Krajowej*  
OKRĘG - ŁÓDŹ  
Kolo BIAŁYSTOK

PREZES KOŁA

*Witold Lewoc*  
ps. "Brzozak"



IV Korespondencja

Pismo przesłane wraz z relacją Wnukowskiej Heleny Alamy  
przeznacz. do Archiwum ESK przy Fundacji Arch. Pom. AK w Toruniu  
Witold Lewoc, Łódź dn. 17 I 1999r  
mps ogf. K-1.5.1



Łódź, dnia 17 stycznia 1999 r.

10/1

Wpłynęło dnia 20.01.99

Ldz. 153/WSK/99

Archiwum WSK przy Fundacji  
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej  
ul. Wielkie Garbary nr 2  
87-100 Toruń

Witold LEWOC  
ul.             
94-004 Łódź  
tel.           

Odpowiadając na apel zamieszczony w "Kombatancie" nr 10/92/  
z 1998 r. przesyłam w załączeniu relację dotyczącą zaginionej Hlony  
Aldony Wnukowskiej ps. "Hekuba" z którą pełniłem służbę łączności w  
Armii Krajowej, Armii Krajowej Obywatelskiej i Delegaturze Sił Zbroj-  
nych, na Placówce Lipsk n/Biebrzą, Rejon IV Lipsk n/B. Obwód Augus-  
tów, Okręg Białystok.

Szczegółowa relacja o okolicznościach obławy i aresztowania  
"Hekuby" znajduje się w niepublikowanych zbiorach p. Alicji Macie-  
jowskiej z Warszawy, dokumentującej całą obławę. Reprodukacja jedy-  
nej pozostałej fotografii - to jedyny dokument, nie wymagający zwro-  
tu. Relacją tą składam mój skromny hołd dzielnej, niezapomnianej Ko-  
leżance.

Załącz. 1 - fotografia + znaczek pocztowy za 0,65 zł  
Do wiadomości: Komisja Historyczna Kobiet  
TMH - Warszawa

*Witold Lewoc*

T. 1519/16SK

KRUKOWSKA Helena Abdona  
ps. "Hekuba"

Wypisy ze źródeł  
niezmielone karty informacyjne



i

T. 1519/1684

AK  
Star. Augustów  
Okr. Białystok

WISNIEWSKA Helena Aldona

Do Armii Krajowej wstąpiła w 1942. została przydzielona do Okr. Sokółka i Okr. Białystok. Zaprzężona przez Wilkera Kisińskiego ps. 'Heizer' przeznaczona do obozu partyzanckiego 'Dobry / Miodowy Fion' przez Witolda Lejcia ps. 'Brazalek' do obozu partyz. 'Zajęci'. Podlegała Mszarskiemu St. Trochimowicz. Rejon IV AK Lips nad Biebrą na Plucie Lepsk. Aresztowana w 1945 przez NKWD w czasie obfary na terenie AK, ujęta w 1945. Zginęła ślad po H. Augustowskiej

Lob. Rel. J. 1519/1684

A. R. 2015

WNIUKOWSKA Helena Aldona



STRZEGOMSKIE ZAKŁADY  
WYROBÓW PAPIEROWYCH  
"UNIPAP" Spółka z o.o.  
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

**TECZKA DO AKT**

SWW 1824-331

ZN-96/1

